

Wrocław, 7 stycznia 2025 r.

prof. dr hab. Jakub Stankiewicz
Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego
we Wrocławiu
pl. Jana Pawła II nr 2
50-043 Wrocław
email: jakub.stankiewicz@amkl.edu.pl

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ MAGISTRA MATEUSZA PAŁKI

Zlecniodawca recenzji

Akademia Muzyczna imienia Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, pismo z dnia 15.11.2024 roku, zlecenie podjęte na podstawie art. 190, ust. 2 Ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* z dnia 20 lipca 2018 roku (Dz. U. 2018 poz. 1668).

Dotyczy:

- Uchwały nr 74/2024 Rady do Spraw Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej imienia Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie z dnia 30 września 2024 roku, w sprawie wyznaczenia recenzenta rozprawy doktorskiej p. magistra Mateusza Pałki, w dziedzinie sztuki, dyscyplinie artystycznej: sztuki muzyczne.

Do nadesłanego pisma przewodniego, podpisanego przez przez p. doktor habilitowaną Monikę Gardoń-Preinl, prof. AMKP, przewodniczącą Rady do Spraw

Dyscypliny - Sztuki Muzyczne Akademii Muzycznej imienia Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, datowanego 15 listopada 2024 roku, informującego o powierzeniu mi obowiązków recenzenta pracy doktorskiej Pana magistra **Mateusza Pałki**, została dołączona dokumentacja w formie papierowej i elektronicznej oraz dzieło artystyczne w postaci płyty CD oraz elektronicznej (pendrive).

PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE DOKTORANTA

Pan magister **Mateusz Pałka** jest pianistą jazzowym, i kompozytorem. Ukończył z wyróżnieniem Akademię Muzyczną im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Jest laureatem licznych nagród i wyróżnień na międzynarodowych i krajowych festiwalach muzycznych. Współpracuje z artystami polskiej i europejskiej sceny jazzowej. Od 2020 roku jest studentem Szkoły Doktorskiej Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie, od 2023 roku jest nauczycielem fortepianu jazzowego, historii i literatury jazzowej w Państwowej Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II stopnia im. Fryderyka Chopina w Krakowie.

Współtworzy projekty muzyczne *Mateusz Pałka Trio, Heartbeats, Mateusz Pałka/Szymon Mika Quartet, Mateusz Pałka/Szymon Mika Duo*.

Występował w wielu krajach Europy: Francja, Włochy, Hiszpania, Niemcy, Finlandia, Austria, Szwajcaria, Słowacja, Wielka Brytania, Węgry, Rumunia, Rosja, Chorwacja. Występował na festiwalach w kraju i za granicą m.in. *SamFest Jazz Festival, Ni Ca Jazz Festival, Fara Music Festival, Paris Jazz Festival, Hevhetia Festival, Jazz at Philharmonic – Kaliningrad, 44 Międzynarodowy Festiwal Pianistów Jazzowych w Kaliszu, Jazz Juniors, Transatlantyk Festival, Jazzinec Festiwal, Jazzbit Festival in Prague, Palm Jazz Festival, Art. Air Center Festival, Letni Festival Piwnicy pod Baranami w Krakowie, Legnica Jazz Days, Silesian Jazz Festiwal, Krakowskie Zaduszki Jazzowe, Jazz nad Nilem, Jazz na kresach, Jazztochowa, Starzy i Młodzi czyli Jazz w Krakowie, Bielska Zadymka Jazzowa, Festiwal Kina Niemego w Krakowie i Warszawie, i wiele innych.*

Uczestniczył w wielu kursach mistrzowskich w Polsce i za granicą, prowadzonych przez mistrzów takich jak Chick Corea, Gerald Clayton, Enrico Pieranunzi, Dave Kikoski, Kenny Garrett, Chuck Israels, Ben Street, Ed Cherry, David Liebman, Eddie Henderson, Paolo Birro, Carlo Morena.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Na pracę doktorską Pana magistra Mateusza Pałka pod tytułem:

Rola i możliwości wykonawcze pianisty w muzyce jazzowej. Dobór środków pianistycznych w relacji do zmiennej obsady instrumentalnej na podstawie autorskiej kompozycji "Piano Dialogues"

składa się dzieło artystyczne zarejestrowane na nośniku elektronicznym (płyta CD) wraz z opisem.

OCENA DZIEŁA ZAREJESTROWANEGO NA PŁYTCIE CD

Utworki wchodzące w skład projektu muzycznego: **"Piano Dialogues"** pochodzą z dołączonej do dokumentacji płyty CD. Płyta została nagrana w dniu 29 września 2022 r. w *Studio B&B Records* w Niepołomicach. Realizatorem nagrania był Bartłomiej Staniak. W sesji nagraniowej uczestniczyli następujący artyści:

- **Mateusz Pałka** – fortepian Steinway Model D, syntezator OP 1
- **Wojciech Lichtański** – saksofon altowy
- **Alan Wykpiśz** – kontrabas
- **Grzegorz Pałka** – zestaw perkusyjny

Autorem wszystkich kompozycji i aranżacji jest p. mgr **Mateusz Pałka**

Podczas sesji nagraniowej zostały zarejestrowane następujące następujące utwory:

1. Piano Solo
2. Piano Preparation
3. Piano Electronics
4. Piano Drums I
5. Piano Drums II
6. Piano Drums III
7. Piano Bass I
8. Piano Bass II
9. Classic Jazz Trio
10. Jazz Trio no Bass
11. Jazz Quartet
12. Jazz Quartet - Blues

Dwanaście utworów zarejestrowanych podczas omawianej sesji nagraniowej, pomimo sporej różnorodności stylistycznej, tworzy spójną całość.

Duża w tym zasługa doktoranta, którego wrażliwość i wirtuozerię instrumentalną oceniam bardzo wysoko.

Już pierwszy utwór **Piano Solo** wprowadza słuchacza w klimat płyty. Szacunek do każdego dźwięku i piękne brzmienie fortepianu zachęcają słuchacza do zapoznania się z całością materiału. Duży spokój, brak pośpiechu, znakomite operowanie dynamiką, piękne harmonie to cechy pianistyki p. magistra Mateusza Pałki.

Drugi utwór na płycie to **Piano Preparation**. Jak sama nazwa wskazuje - p. magister Mateusz Pałka eksploruje możliwości brzmieniowe fortepianu. Jest to krótka miniatura (1:34), ale dzięki inwencji i muzykalności doktoranta znakomicie wpisuje się w ogólną koncepcję albumu.

Trzeci utwór na płycie - **Piano Electronics** to zestawienie brzmienia fortepianu akustycznego z instrumentem elektronicznym, syntezatorem OP-1. Pan magister Mateusz Pałka szanuje każdy dźwięk wykonywany zarówno na syntezatorze jak i na fortepianie. Bardzo ciekawy eksperyment sonorystyczny.

Kolejne trzy utwory - **Piano Drums I**, **Piano Drums II** i **Piano Drums III** to przykłady bardzo udanego duetu fortepianu i perkusji. Słuchając p. magistra Mateusza Pałki nie sposób nie zauważyć, że przypomniał on starą prawdę, iż fortepian jest instrumentem perkusyjnym! Komunikacja muzyczna między pianistą a perkusistą jest wyborna. Muzycy inspirują się wzajemnie a efekt końcowy - wyśmienity.

Utwory siódmy i ósmy na płycie - kolejno **Piano Bass I** i **Piano Bass II** to duety fortepianu i kontrabas. Muzyka bliska jest estetyce impresjonizmu, przeniesionego do wieku dwudziestego pierwszego. Operowanie barwą i przestrzenią - wzorowe. Pogłos został użyty ze smakiem.

Dziewiąty utwór albumu **Classic Jazz Trio** to piękna kompozycja doktoranta, która przychodzi mi na myśl koncepcję i brzmienie wytwórni płytowej ECM z lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Piękne sola zarówno fortepianu jak i kontrabas to dla mnie punkt kulminacyjny tej bardzo ciekawej płyty.

Utwór dziesiąty - **Jazz Trio no Bass** to trio fortepianu, perkusji i saksofonu. Elementy freejazzowe użyte są w sposób bardzo ciekawy. Jest to w pewien sposób kontynuacja sonorystyczna koncepcji z poprzedniego utworu z nieco innym instrumentarium. Z saksofonem w miejsce kontrabas.

Płytę zamykają dwa utwory w klasycznym jazzowym kwartecie **Jazz Quartet** oraz **Jazz Quartet - Blues**. Są utrzymane w dwóch różnych klimatach muzycznych. Pierwszy to przestrzeń, sonorystyka, barwa, brzmienie. Drugi to klasyczne nawiązanie to mainstreamu.

Płyta została w sposób ciekawy „wyreżyserowana”. Od fortepianu solo, poprzez duet, trio, aż do klasycznego kwartetu. Słucha się jej z przyjemnością. Pan magister

Mateusz Pałka, mimo młodego wieku jest artystą dojrzałym, mającym swoją wizję muzyki.

Należy podkreślić, że album został bardzo dobrze nagrany pod względem technicznym. Wrażliwość na barwę dźwięku i duża muzykalność doktoranta oraz pozostałych artystów uczestniczących w sesji nagraniowej, to elementy, które powodują, że jest to dzieło o wysokich walorach artystycznych.

OCENA OPISU DZIEŁA

Opis dzieła składa się zasadniczo z trzech głównych rozdziałów. Po wstępie, w którym autor szkicuje cel pracy i definiuje problemy badawcze, w rozdziale pierwszym doktorant przedstawia rolę fortepianu w muzyce jazzowej w ujęciu historycznym, opisując poszczególne okresy rozwoju muzyki jazzowej, od ragtime'u aż do ery współczesnej.

Z analizy nagrań doktoranta wynika, że historia jazzu jest mu nieobca zarówno w warstwie teoretycznej jak i praktycznej. Moją uwagę zwrócił zwłaszcza podrozdział zatytułowany *Konotacje pianistyki jazzowej z muzyką klasyczną i ich wpływ na współczesny język improwizacji*. Znajduje się tam tabela środków pianistycznych wykorzystywanych przez kompozytorów klasycznych, a które miały znaczący wpływ na język muzyczny wielu jazzmanów.

Rozdział drugi to opis możliwości wykonawczych współczesnego pianisty jazzowego. Doktorant pochyla się nad doбором środków pianistycznych w procesie improwizacji, rolą improwizacji w procesie twórczym a także istotnymi elementami dla rozwoju muzyki jazzowej w przyszłości.

Rozdział trzeci to rzetelny opis utworów stanowiących autorskie dzieło artystyczne, w kontekście doboru środków pianistycznych w relacji do zmiennej obsady instrumentalnej.

Jest to pogłębiona i kompetentna analiza wykonywanych utworów. Naukowy charakter tej analizy i liczne przykłady nutowe są niewątpliwie wartością samą w sobie. Całość pracy wieńczy podsumowanie oraz bibliografia.

Praca doktorska została przygotowana w sposób bardzo staranny - również od strony edytorskiej. Napisana jest językiem wartkim i przejrzystym. Opis zagadnienia roli i możliwości wykonawczych pianisty w muzyce jazzowej to bardzo ciekawe kompendium wiedzy na ten temat i może się stać wartościową pozycją w bibliografii badaczy, którzy będą zajmować się tym zagadnieniem w przyszłości.

KONKLUZJA

Na podstawie analizy materiałów dotyczących dorobku twórczego p. magistra Mateusza Pałki, przedstawionego tu dzieła oraz jego opisu, stwierdzam, że wszystkie składowe zasługują na wysoką ocenę. Doktorant jest bardzo dobrym instrumentalistą, znakomitym pianistą i kompozytorem, umiejętnie łączącym różne style muzyczne. Pan magister Mateusz Pałka konsekwentnie poszerza swoje zainteresowania artystyczne i stylistyczne. Przedstawiona płyta jest znakomitą pozycją fonograficzną a opis dzieła fachowy i kompetentny.

W związku z powyższym spełnione zostały wymogi określone w art. 187 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. (Dz. U. 2023 poz. 742 ze zm.).

Pracę doktorską p. magistra Mateusza Pałki przyjmuję.

prof. dr hab. Jakub Stankiewicz